

Déli Hírlap

Arkesztőség és kiadóhivatal: Timișoara-
város, Szentgyörgy-tér 4. Telefon: este 9
és 2-52, azontúl 10 vagy 2-42. Előfizetési
árak külföldön: havonként 110 Lei, negyed-
évre 330 Lei, félévre 600 Lei és egész évre
1000 Lei vagy ezekkel egyenlő értékű valuta

POLITIKAI NAPILAP
FELELŐS SZERKESZTŐ:
Dr. VUCHETICH ENDRE

Előfizetési árak Temesvárott és vidéken
kézbesítéssel: havonként 60 Lei, negyed-
évre 240 Lei, félévre 450 Lei, egész évre
900 Lei. Köztisztviselők és állami nyugdíja-
sok részére: havonként 60 Lei, negyedévre
180 Lei, félévre 350 Lei, egész évre 700 Lei.

1929 / PENTEK / MARCIUS 8 ÁRA 4 LEI / BUKARESTBEN 5 LEI TIMIȘOARA, V. ÉVF. / 54. SZÁM

Ujra

Ujra a kisebbségi kérdéstről írunk, mert írunk kell. Mert nem le-
tehetséges és nem lehet unalmas.
Minden egyéb politikai, kulturá-
gy gazdasági megnyilvánulásunk
a függvénye. És mert mindig
aktualitás; mert aktualitása elől a nagy-
alak és kis államok egyaránt nem
térnek ki. Mert Európában negyven
kisebbségi ember él, akiknek
lehetősége függ ennek az ügynek
mentési megoldásától. A megoldástól,
nyitól félnek és fáznak a nagy angol
gbirodalomtól kezdve a kis Görög-
országig az összes államok. Pedig köl-
nös érdekük fűződik hozzá, mert
nem ha Romániában élnek magyar
kisebbségek, úgy viszont Jugoszláviá-
ban nem kis számban románok élnek
kisebbségi sorsban. És ha van Lengyel-
országban, Romániában, Olaszország-
ban és más országokban német kisebbsé-
gek, úgy viszont Németországban, Ma-
rországon, Ausztriában is vannak
kisebbségi nemzetek. Ezek helyzete a
világban — sajnos — egyformán
szomorú. Hiába vannak békeszer-
vések, hiába vannak nemzetközi
szervezetek, kisebbségi panaszok —
panaszok és megokoltak — mindenfelé
vannak. Ha a franciaországi németek
panaszok elnyomatásáról, éppen
nyira igazuk van, mint a jugoszlá-
viai macedonoknak. Bizonyos az is,
hogy a kisebbségi sorsban élő román-
ok sanyargatása csakugy fáj az
Olaszország meleg szeretete közepette
román nemzeteknek, mint a magyar
nemzetnek az utódállamok határai kö-
került magyar kisebbség fájdalma.
Kisebbségek sorsa tehát egy és csak
panaszbeli eltérések vannak. Így a fáj-
lom is egy. Azt hihetnők, hogy mi-
lyen az érzelmi közösség megvan, a kér-
s rendezése a kölcsönösség alapján
lehető legegyszerűbb. Az is lenne bíz-
nyára, ha nem szólna bele a politi-
ka. És itt nem is annyira a legközvet-
vebbül érdekelt dél- és keleteurópai
országok politikájára gondolunk. A
közvetlenben Anglia szőrös keze bonyolít-
ja össze a szálakat. Chamberlain leg-
nyilvános nyilatkozata szerint is: hát, hi-
ven igen, lehetne valamit tenni a ki-
bbségek ügyében... A Népszövetség
... Nehéz, de hiszen most nem kon-
krét panaszok elgáncsolásáról van
szó... Csak ne legyenek szenvedélyes
törések... Az idegekre megy... Bi-

zony az idegekre megy, mert az irek,
az indusok vérszemet kaphatnának. És
aztán Egyiptomban sem mindig cse-
des minden. Az angol világhatalom ki-
sebbségi nemzetek vállán nyugszik.
És ha ezek egyszer lerázzák magukról
az angol jármot, bizony könnyen rom-
ba dől az idegen népek leigázására
alapított nagyhatalmi állás. Anglia

keze messze ér. A britt oroszán ra-
vasz, mint a róka és szemforgató kép-
mutatással jól ki tudja használni a vi-
lágháború után új életre lobbant nem-
zeti sovinizmust. A mások sovinizmu-
sát a saját céljaira. Egyelőre még
megy ez a játék. És amíg a játék tart,
vigyázzanak a Népszövetség urai, ne-
hogy a kisebbségi vita, mely ezuttal

elvi jelentőségű, nagyon szenvedélyes
legyen. Chamberlain idegei nem bír-
nák. Esetleg el is kellene halasztani a
kérdés tárgyalását. Mert ha az ügy
nem csuszott el a litván kérdés na-
rancshéján, esetleg elesusztat az an-
gol külügyminiszter gyenge idegzetén.
Vigyázat, csak szordinóval és lábujj-
hegyen!

Különvélemény egy temesvári jótékonyági kez- deményezéssel szemben

Temesvár, március 7.

Egy nemesszívű temesvári uriasz-
szony keresetlenül is választékos sza-
vakkal igyekszik belopódzni az érző,
jó emberek szívébe. A Temesvári Zei-
tung egyik legutóbbi számában az el-
hagyott gyermekek megmentésére hív-
ja fel az emberbarátokat. Jobb ügy-
höz méltó felkészültség alapozza meg
elgondolását, a kivitel elmélete
sem hagy sok kívánni valót maga után.
A bécsi Montessori-iskolában járt s
hozzaértést eláruló meglátásait szeret-
né Temesvár arra szorultjai javára
hasznosítva, olyan napközi otthont lé-
tesíteni, ahol nemcsak csecsemők, de
iskolásgyermekek is — egyelőre tíz
éves korig — ellátásban, gondozásban
és tanulmányi felügyeletben részesül-
hetnének!

Ma, amikor az u. n. proletártársada-
lom határai szemmel láthatóan felfelé
tolódtak el: az u. n. kispolgárok is ja-
varészt belekerültek a legszegényebb
társadalmi rétegbe s amikor szemünk
látására éljük át a legnagyobb szociális
tragédiák egyikét: az u. n. lateiner
osztály elproletáriusodását — kettő-
zött elismeréssel tartozunk a polgári
társadalomból jövő ezen kezdeménye-
ző lépésért. Az alanti sorok minden-
esetre célt tévesztettek tehát, ha bár-
kiben, csak a legtávolabbról is azt a
látzatot keltenék, hogy elgáncsoló
tendenciával íródtak. A fenkölt moz-
galom é b r e n t a r t á s a és helyes
mederbe terelése lebegett előttem, ami-
kor hozzászólásom részére nyomdafes-
teket kértem.

Aki az embervédelem legfontosabb
alkotóelemeinek az anya-, csecsemő-
és gyermekvédelemnek történeti fejlő-
dését figyelemmel kíséri, az az állami,
városi, társadalmi és felekezeti szociá-
lis munka keretében egyaránt tapasztal-
hatja, hogy előbb foglalkoztak a

játszó és iskolásgyermekek védelmé-
vel, mint a csecsemőkkel s csupán a
csecsemővédelem után kezdtek a ter-
hes, gyermekágyas és szoptató nők is-
tápolásával foglalkozni. E fejlődésme-
net egyáltalán nem volt logikus, hi-
szén a statisztika megdönthetetlen
szám adatokkal igazolja, hogy a mag-
zat az anya méhén belül, az újszülött
és az egy évnél fiatalabb csecsemők
sokkal nagyobb megbetegedési és ha-
lálási arányszámot mutatnak, mint
az idősebb gyermekek. Hogy az anyai
hivatal, a szülés, a gyermekágy, külö-
nösen a gyermekágyi láz leküzdési le-
hetőségére megtanító Semmelweis
előtti korszakban, minő borzalmasan
sok halálalással járt — mindannyiunk
előtt jól ismert tények.

A régi jótékonykodó társadalom
nem ismerte a karitatív munkának tu-
dományos háttérét, távol állott az eu-
genetikus (tudományos fajvédelmi)
gondolkodástól, csupán a ruházatot
nélkülöz, ehhez, télen didergő és árva
gyermekek nyomorát látta s ezen szem-
beszökö észleletek alapján, figyelmen
kívül hagyva a fajvédelem tanításait
és tanait, valamint a beszélő megbete-
gedési és halálalási statisztikákat,
gyermek-felruházással, étkeztetéssel,
melegedő szobák és árvaházak alapí-
tásával foglalkozott. Ma az állam nép-
jóléti intézkedései keretében mindig
komoly számításba veszi a jótékonyko-
dó társadalmi egyesületeket s azokat
eredményes munka elérhetése céljából
anyagi és erkölcsi támogatásban is ré-
szesíti. A mostani kormány a jótékony-
kodás terén is bizonyos rendszerszerűsé-
get kíván bevezetni, a jótékony egye-
sületek működését törvényhozási uton
szabályozni s a rendeltetésüknek meg-
felelőket hathatósan támogatni.

Kell, hogy példát vegyünk a kul-
túraltabb nyugati karitatív intézkedé-

seiről, de azt mindig csak a mi adott-
ságainknak megfelelően lehet felhasz-
nálunk, ha azt akarjuk, hogy tény-
kedéseink célszerűsége ne nélkülözze
az eredményes munkához feltétlenül
szükséges tudományos uton leszürt ta-
paszalatokat és rendszerességeket.
Ezen a téren az evolúciós haladás —
minden feltétel nélküli követelmény
kell, hogy legyen. Ha valahol, itt csak-
ugyan nincsen ugrás.

Nem lehet céltom, hogy Bécs városá-
nak egymás mellé tagozódó, fejlődési
sorrendet tartó mindazon karitatív
intézményeit felsoroljam, amelynek
legutolsó lánca emeként a Montessori-
iskola jelenik meg előttünk. Utópia
lenne az elgondolás, hogy Temesvárott
csak akkor teljesítene a karitatív
Montessori-iskola missziót, ha az azt
Bécsben megelőzőt ö s s z e s jóté-
konyági és szociális intézmények már
itt is betöltenék humánus és nemzet-
gazdasági szempontból fontos hivatá-
sukat. Mi nem hasonlíthatjuk magun-
kat Bécshez, ahol a népjóléti intézmé-
nyek csaknem teljesen az állam vállain
nyugosznak. De nem is állíthatunk fel
jótékonyági bázison nyugvó Montes-
sori-iskolát addig, amíg t e r h e s s ,
s z ü l ő , s z o p t a t ó és n a p-
k ö z i otthonaink nincsenek, amikor
csak egyes gyárak kereteiben működ-
nek b ö l e s ő d é k, ameddig ház-
sági tanácsadó irodáink, anyaiskolánk
stb. nem fejtik ki áldásos működésü-
ket.

Tessék a megindított mozgalmat oly
irányba terelni, hogy előbb az itt fel-
említett elsőbrendű ember- és fajvé-
delmi intézmények létesíttessenek s
csak örülni fogunk mindnyájan, ha
majd ezután az olyan szépen elgon-
dolt Montessori-iskola falaihoz hord-
hatjuk a téglákat.

Fischer Ferenc dr.

MA ESTE az amerikai zsidó társulat bucsu-
előadása a városi színházban

zínre kerül: IHR GROISER SOD (A nagy titok) című tragédia JAKOBOVITZ ANNA-val a főszerepben

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

Kenyér nélkül marad több magyar vasutas, akit minden felmondás nélkül elcsaptak állásából

Temesvár, március 7.

A liberális kormány uralmának végnapjaiban kinos rendelet ment a bukaresti vezérigazgatóságtól Erdély, és a Bánság különböző vasuti üzemfelfelügyelőségeihez. Ez a rendelet végzetes volt csomó vasuti tisztviselőre. A rendelet ugyanis azokat a vasutasokat, akik nem tudták a román nyelvet megfelelő mértékben, az ókirályság különböző állomásaira helyezte át, másokat pedig egyszerűen felmentette az állásuktól. Ezek a tisztviselők — úgy az elhelyezettek, mint az elbocsátottak — az impérium átvétele óta is hűségesen végezték szolgálatukat és jelentéseiket, számadásaikat román nyelven végezték. Ebben a tekintetben nem is volt ellenük panasz. Azonban szemétszúrta az, hogy a román nyelvet nem beszélők elég élesen és ezért kellett velük szemben a drákói rendszabályokat alkalmazni. Pedig egyszerűbb és humánusabb dolog lett volna őket továbbra is a vasuti adminisztráció olyan ágazataiban működtetni, ahol nem kell frázisos jelentéseket írni, hanem eredményes munkát produkálni. Azokat pedig, akiket még erre sem tartottak alkalmasnak nyelvtudásuk hiánya miatt, egyszerűen nyugdíjazni kellett volna.

Nyomorog a család

Temesvárról és környékéről is egész sor vasutast helyeztek át a régi királyságba. Bukarest, Galac, Marasest, Pitest és Konstanca voltak azok a helyek, ahová ezeknek a tisztviselőknek kellett menni szolgálatot teljesíteni. Itt hagyták lakásukat, családjukat, mert hiszen új állomáshelyükön nem kaptak lakást. Még egymaguk is alig tudtak elhelyezkedni és nyomorúságos, hálólhelyekért óriási összegeket fizettek és ugyancsak nagy pénzekre volt szükségük, hogy magukat élelmezessék. Családjuk részére csak a fizetésük roncsai maradtak, amelyből feleség és a gyermekek a szó szoros értelmében csak tengődhetek.

Visszahelyezés

Ennek a képtelen rendeletnek a visszavonására az érdekeltek megmozgattak minden követ és végre sikerült is nekik elérni azt, hogy a nemzeti kormány elrendelte a regátba helyezett temesvári, aradi, brassói, nagyváradi és kolozsvári vasutasoknak régi szolgálati helyükre és régi beosztásukba való visszahelyezését. A temesvári vasutasok közül Bán László, Mózes Ferenc, Németh János, Nagy Ferenc és Boscher Lajos, akik négy hónapon keresztül voltak távol a családjuktól, már haza is érkeztek és elfoglalták régi állásukat. A többieknek a visszahelyezése pedig folyamatban van.

Elcsapott vasutasok

Amikor azonban így az egyik oldalon jóvátettek egy meg nem érdemelt igazságtalanságot, ugyanakkor reparálni kell egy még égbekiáltóbb sérelmet. Ez a sérelem azokat a vasutasokat érte, akiknek román nyelvtudását Bukarestben olyan kevésre becsülték, hogy nem tartották őket képeseknek

arra, hogy valamely regáti állomáson kiegészíthetik tudásukat és mint a rossz eseléseket, egyszerűen minden felmondás nélkül elcsapták őket állásuktól. Nem nyugdíjazták őket, még azt sem mondták, hogy mi lesz huz-

harminc esztendőn keresztül befizetett nyugdíjárulékaikkal, máról-holnapra kenyértelenekké tették őket. Négy hónapja annak, hogy évtizedes munkásság után a nyakukba akasztotta a vezérigazgatóság a koldustarisznyát.

Perlik kenyéradójukat

Temesvárott ilyen sors érte Csónka Jánost, Kliegl Lajost, Fehér Jánost, Bauer Pált és Patáki Józsefet. Négy hónap óta ezek a szegény emberek megmozdítanak minden követ, hogy igazukhoz jussanak, de minden hiába. Most az előtt a kényeszerőség előtt állanak, hogy kenyéradóknak lesznek beperelni volt kenyéradó-

jukat, a vasutat, mert az nem gondoskodik róluk. Méltányos volna, hogy most, amikor az igazságtalan rendelet revídiálják, ezeknek a vasuti tisztviselőknek is igazságot szolgáltatassanak. Hisszük is, hogy ez meg fog történni már csak azért is, mert a bányászati képviselők is magukévá tették a hibájukon kívül kenyéruktól megfosztott szegény emberek ügyét.

Elsimul a vizsály

a kormánypart aradi tagozatában a régi városi tanács visszahelyezésével

Temesvár, március 7.

Részletesen megírtuk, a temesvári közigazgatási bíróság előtt az aradi tanács feloszlata ellen beadott petíció ügyében tartott tárgyalást. Ítéletet ebben a régóta huzódó ügyben a bíróság március tizenkettedikén hirdeti ki. Jogászai körökben bizonyosra veszik, hogy a közigazgatási bíróság a liberálisok által elrendelt feloszlatast érvénytelennek fogja kimondani. Ebben nagy része lesz Grosian Mihály dr. ügyvédnek, aki hatalmas beszédben mutatta ki, hogy a feloszlatast csunya politikai hajszá, melyet az Anghel István dr. polgármestersége alatt működő városi tanács ellen indítottak.

Jellemző, hogy a petíciót a liberálisok kívül pártállásra való tekintet nélkül Arad összes vezető személyiségei — a kisebbségek is — aláírták, ami a kétségtelen bizalom jele. Grosian jogi érvekkel cáfolta a vádak és kérte a feloszlatast megsemmisítését. Politikai szempontból is előnyös volna Anghel visszahelyezése, mert a kormánypart aradi tagozatában bizonyos ellentétek vannak, amelyek a polgármester személyének megválasztásánál is éreztetik hatásukat. Anghel visszahelyezésével ez az ütközőpont is kikapcsolódna. Ezért nemcsak jogászai, hanem politikai körökben is nagy érdeklődéssel tekintenek a temesvári tábla ítélete elé.

Kártérítést fizet

a miniszterium az indokolatlan kila-koltatás miatt

Temesvár, március 7.

Többször foglalkoztunk már Fischhoff Frida józsefvárosi lakos lakásügyével. Megírtuk, hogy Fischhoff Fridát a belügyminiszter rendeletére kilakoltatták a Hunyadi-ut 15. számú lakásából és abba karhatalommal Chirvasie György tanárt helyezték. Fischhoff Frida a sérelmes miniszteri intézkedést közigazgatási panasz útján a temesvári ítéletábránál megtámadta. A temesvári ítéletábránál

Braun Zsigmond dr. ügyvéd érveleése után 1928 november ötödikén ítéletet hozott, amelyben kötelezte a belügyminiszteriumot, hogy a lakást bocsássa jogos bérlője, Fischhoff Frida rendelkezésére. Az ítéletet a belügyminiszterium nem felebbezte meg és így az jogerős lett. Azonban az ítélet ellenére sem helyezték vissza lakásába Fischhoff Fridát. Ezután Braun Zsigmond dr. a temesvári közigazgatási bíróságnál újabb panaszt tett és

kérte, hogy kötelezze a késedelmes belügyminiszteriumot, a lakásba való nem helyezésért napi kétezer lei kártérítés megfizetésére. A tábla kétszáz foglalkozott ezzel az ügyvel, legutóbb pedig véleménykülönbség támadt így az ítélet kihirdetését elhalasztotta. Tegnap hirdette ki a tábla az ítéletét, amely szerint kötelezi a belügyminiszteriumot, hogy 1928 november ötödikéig visszamenőleg mindaddig amíg lakásába Fischhoff Fridát nem helyezi vissza, napi ötszáz lei kártérítést fizessen. A kártérítési összeg ma meghaladja a hatvanezer leit. Értesülésünk szerint a belügyminiszterium már elküldötte vonatkozó intézkedését, hogy Fischhoff Fridát lakásába visszahelyezzék.

A könyv barátjának jubileum

Temesvár, március 7.

A városi könyvtárban csendes jubileum volt, amelyet nem tartottak ünnepélyesen, mert maga a jubileum, aki a serény munka embere, szerény visszavonult minden ováció elől. Már van huszonöt éve annak, hogy Milos Romulusz, a városi könyvtár vezetője a könyvtár szolgálatába lépett. Hivatását szeretettel tölti be, mint a könyvek igaz barátja. Vezetése alatt a városi könyvtár szépen fejlődött és már hatvanegyezer kötetből áll. Gondoskodik róla, hogy a városi költségvetésben a városi könyvtár új beszerzéseire mindig kellő összeg legyen előlve. Az új könyvek beszerzését nem vezeti sovinizmus, hanem nyelvre való tekintet nélkül megvásárol minden értékes új szépirodalmi és tudományos könyvet. Könyveit olyan jól ismeri, hogy a könyvrengetegből katalógus nélkül is megtalál bármely keresett könyvet. Milos Romulusz, a gyárvárosi szülők gyermeke, a piarista gimnáziumban érettségizett, majd rövid ideig magántisztviselő volt. 1904 március elején pedig az akkor létesülő városi könyvtár szolgálatába lépett és néhány hónappal később résztvett annak ünnepélyes megnyitásán. A szorgalmas könyvtártiszt csakhamar segédkönyvtárosnak nevezték ki, tíz év előtt pedig a könyvtár vezetőjévé lépett elő. Csak egy vágy van még: a városi könyvtárt megfelelő helyiségben elhelyezni.

Önök szép cipője csak úgy lesz,
Ha Madler Péter mértékét vesz.
Ne sajnálja az időt,
Látogassa meg ma őt!

Női-, férfi-, gyermekcipők.
Tartós, olcsó, szép.

Madler Péter

cipőkészítő
Timisoara I., Lloyd-sor 5.
Javitások. Fejelések.

Köszönetnyilvánítás

Felejthetetlen jó uram tragikus elhunytá alkalmából oly megható módon megnyilvánult részvétért, részvényilvánításokért és koszorúért őszinte köszönetet mondok mindazon testületeknek és mindazoknak, akik mély fájdalommal osztozva azt enyhíteni igyekeztek.

Timisoara, 1929 március 6.

Kertész gyógyszerész özvegye

Ha szép akar lenni,

használgon KULKA-féle
liliom-tejkrémet, liliom-
tejszappant, liliompu-
dert, 3 színben. Kapható
kizárólag KULKA Emil városi
gyógyszertárában, a „Fekete Sas-
hoz”, I., Szentgyörgy-tér.

A Népáruház zárlat alatt

Az állam képviselője jelentkezett és igényt támasztott az üzletre

Temesvár, március 7.

Az 1918. évi októberi forradalom után az akkor alakult bánáti néptanács munkásság és a szegényebb néposz-ly ruhaneveléssel való ellátás érde-
ben a még ma is fennálló temesvári
Népáruházat létesítette. A Népáruház
tulajdonjoga körül azóta sok vita
lyt, míg végre tegnap a kérdés újabb
fordulathoz ért. Annak idején a Nép-
ruház megalapításához Temesvár vá-
rosának pénztárából százezer koronát
tartalak ki. A Népáruház megkezdte
működését és annak vezetésével az az-
ta elhunyt G a n g Somát és K o c h
Józsefet bízták meg. Az alapítólevél
telmében a Népáruház ügymeneté-
k ellenőrzésével felügyelő bizottsá-
got bízták meg. Ebben a bizottságban
helyet foglalt Temesvár városa, a te-
mesvári munkásság, a temesvári ke-
szkedelmi és iparkamara, valamint az
akkori néptanács egy, illetve két meg-
bizottja. A Népáruház a forradalom
után nyitotta ki üzletét. Időközben
megszűnt a bánáti néptanács, bevonul-
tak a román csapatok Temesvárra és
akkor fontosabb kérdések jöttek elő-
érbe, mint a Népáruház jogi helyzete-
ének felülbíráása.

Kifizetik a várost

Amikor Grosforean Kornél
dr. 1921-ben temesvári főpolgármes-
ter lett, újból szorgalmazni kezdte a
Népáruház jogi rendezését. A város
akkor azon a nézetben volt, tekintettel
arra, hogy Temesvár városának pén-
ztárából indult meg az üzlet, ez alakul-
jon át az összes érdekelt részvételé-
vel szövetkezetté. Ebben az irányban
hosszas tárgyalások folytak, azonban
eredménytelenül. A tanácskozások az-
zal nyertek befejezést, hogy Gang So-
ma és Koch József, a Népáruház veze-
tői, a várossal kötött megállapodás ér-
telmében a városi házipénztárból felvet-
százezer koronát ötvenezer lei alakjá-
ban a városi pénztárba visszafizették.
Eznek az ötvenezer leinek a visszafi-
zetése ellenében a város a Népáruház-
zal szemben minden jogáról lemondott.

Nincs haszon

Ezt követően a vállalatot 1922-ben a
temesvári törvényszéken magáncékként
jegyezték be. Azóta egészen Gang So-
ma legutóbb bekövetkezett haláláig a
Népáruház Gang és Koch vezették.
A tulajdonjog kérdése azonban még ek-
kor sem nyert végleges tisztázást. A
felügyelőbizottság folytatta ellenőrzé-
sét és ami hasznát az üzlet kimutatott
— állítják az illetékesek — azt az üz-
let vagyoni állagának növelésére ford-
ították. Szerintük a Népáruház nem
igen dolgozott haszonnal, hanem meg-
maradt eredeti népjóléti rendeltetése
mellé.

Szenzációs fordulat

Gang Soma néhány hét előtt elhunyt
és ekkor a rendes eljárás szerint a ha-
tósági közegek megjelentek a Népáru-
házban, hogy a Gang Somát illető va-

gyonrészről leltárt készítsenek. Ezen
alkalommal jelentős fordulat állott be.
Ugy Gang Soma özvegye, mint Koch
József kijelentették, hogy a Népáru-
háznak csak vezetői voltak, de az üzlet
tulajdonjoga nem illeti meg őket, az
közvényt képez. Erről jegyzőköny-
vet vettek fel és azt áttették a temes-

Leltározzák a raktárt

A járásbírószághoz felszólítására M u-
r a r e s c u Vichentie dr., a temesvá-
ri állami ügyvédi hivatal főnöke, meg-
jelent a járásbírószágon és zárlatot kért
a Népáruház vagyona. A járásbíró-
szághoz a kért zárlatot elrendelte és M u-
r a r e s c u dr. még a tegnapi nap folya-
mán zárta a Népáruház és hozzáfog-
ott a vagyon leltározásához. A tulaj-
donjog tisztázását illetően a bíróság
fogja kimondani az utolsó szót.

A leltározás tegnap vette kezdetét és
az valószínűleg két napig tart. A já-

rási járásbírószághoz. A járásbírószághoz
ezután az említett kijelentések alap-
ján megállapította, hogy a Népáruház
vagyona jogos tulajdonos nem je-
lentkezett és felszólította a temesvári
államügyészséget, hogy intézkedjék,
mint az állam képviselője, a Népáru-
ház vagyonának kérdésében.

rásbírószághoz B a n e u Szvetozárt, a vá-
rosi iparügyi osztály főnökét nevezte
ki a Népáruház zárgondnokául. A lel-
tár elkészítése után Murarescu Vichentie
dr. államügyvéd Bukarestbe utazik
és jelentést tesz a helyzetről. A minisz-
terium intézkedik azután, hogy az üze-
met a mai keretben K o c h József ve-
zetése mellett tovább folytassa-e, vagy
pedig elrendeli, hogy az üzletet általá-
nos kiárusítás révén likvidálják és az
árúért kapott pénzt az államkincstár-
nak szolgáltatassák be.

Utazó sipisták

rendszeresen fosztogalják a bánási vasutak utasait

Temesvár, március 7.

Néhány nap előtt megirtuk, hogy
Szedlacsék Jakab grabáci föld-
műves három társával együtt vonaton
jött Temesvárra és hamis kártyások
Gyertyámos és Temesvár között négy-
ezer leit nyertek el tőle. Feljelentést
tett a józsefvárosi pályaudvari ren-
dőrőrsén, ahol azonban nem vettek fel
vele jegyzőkönyvet és a két kártyást
is elengedték. Most aztán hasonló eset
történt. Két székely gazda érkezett Te-
mesvárra, hogy itt lovakat vásároljon.
Az aradi vonattal jöttek és már közel
jártak Temesvárhoz, amikor fülké-
jükbe két férfi lépett, aki kártyázásra
szólította fel őket. A két idegen elő-
ször másokkal játszott, akik nyertek is
kisebb összegeket. Szakálháza után

végre a két székely gazda is leült kár-
tyázni. Hol a piros, itt a piros, — hang-
zott fel a játék hevében egymásután
és a két székely gazda egyre-másra
adta le az ezreket. Rövidesen tizen-
négyezer leit vesztek. Mikor a vo-
nat berobogott a temesvári állomásra,
szemrehányást tettek a két játékos-
nak, hogy hamisan játszottak, ezek
azonban a még robogó vonatról le-
ugrottak és a tömegben eltűntek. A
két károsult székely elment a józsef-
városi rendőrségre és ott panaszt tett
kifosztói ellen, akiknek pontos sze-
mélyleírását is adta. A hamis kártyá-
sok után B a t i n János rendőrko-
misszár nyomoz. Valószínű, hogy ezek
ugyanazok voltak, akik a grabáci
Szedlacséket is kifosztották.

Harmadszor lefogták Micu Jánost, a tönkrement Temesvári Hitelbank igazgatóját

Temesvár, március 7.

M i c u Jánost, a Temesvári Hitel-
bank igazgatóját, aki ellen több bü-
ntető feljelentést tettek, J o n a s e u
vizsgálóbíró tegnap délben maga elé
idézte és rövid kihallgatás után letar-
tóztatta. Micu ezuttal immár harmad-
szor tartóztatták le. Első letartóztatá-
sa tavaly októberben történt, akkor
azonban egy napos fogság után a tá-
blai vádtanács szabadon engedte. Két
hét előtt ugyancsak letartóztatták, ak-
kor viszont a törvényszék helyezte
szabadlábra. Micu ellen többek közöt-
t az a vád merült fel, hogy bankja sza-
nálása érdekében különböző ürtgyek
alatt módosabb gazdálkodóktól aláírás-
okat szerzett és az illetők utóbb jöt-
tek rá, hogy a bank tartozásaiért vál-

laltak felelősséget. Nemrégén egy bu-
karesti cég jelentette fel Micu. A cég
azt állítja, hogy Micu ötszázezer lei
értékű árut vásárolt hitelbe és azt el-
kotyavetyélte. Micu a vádakkal szem-
ben azzal védekezett, hogy az aláírók
tudták, mit irnak alá, tehát nem ká-
rosított meg senkit. A bukaresti cég
váltója viszont csak április tizedikén
válik esedékesé és csak akkor nyílik
alkalma a cégnek ellene fellépni. A
vádak sorában szerepel az is, hogy
földügyletből kifolyólag G e o r g e s c u
Pion ezredest is megkárosította. Fel-
jelentést tett Micu ellen a felesé-
ge is. Micu néhány hónap előtt nősült
és ötszázezer lei hozományt kapott
bizonyos kikötésekkel. A pénzről a sa-
ját bankjától kiállított betéti könyvet

kapott az asszony. Hét heti háza-
ság után Micu és felesége elidegenkedtek
egymástól és azóta különélnek. Az
asszony kéri a pénzt, azonban a bank
nem tudja a betéti könyvben feltűntet-
tett összeget kifizetni. Azt állítja az
asszony, hogy Micu tudatosan becsap-
ta. Micu ezzel szemben azt állítja,
hogy az asszony beleegyezésével he-
lyezte el a pénzt a Temesvári Hitel-
bankban. Micu letartóztatása ügyében
ma dönt a temesvári törvényszék.

Tisztázza mindenki katonai helyzetét.

Temesvár, március 7.

A temesvári hadkiegészítő parancs-
nokság közli az érdekeltekkel, hogy a
hadügyminiszterium rendelete alapján
mindazon 1898, vagy magasabb évfo-
lyamban született katonakötelesek,
akiket 1922—1928 közötti időben soroz-
tak a temesvári hadkiegészítő sorozó
bizottsága előtt, születési és állampol-
gársági bizonyítványukat május tí-
zenötödikéig nyújtsák be a hadkiegé-
szítő parancsnoksághoz, mert ellenke-
ző esetben bevonultatják őket és
mindaddig tartják szolgálatban, amíg
az igazolványokat be nem terjesztik.
Felhívást bocsát közre a hadkiegési-
tő parancsnokság, hogy 1898. születési
évig mindazon hadkötelesek, akik ed-
dig még nem jelentek meg a sorozó
bizottság előtt, a most folyó tavaszi
sorozások alatt feltétlenül jelenjenek
meg. A hadügyminiszterium ezt az
utolsó határidőt engedélyezte a kato-
nai helyzet tisztázására. Akik ennek
nem tesznek eleget, azokat azonnal be-
vonultatják és büntetésből négy évig
szolgálnak. Akik az osztrák-magyar
hadseregben szolgáltak, vigyék ma-
gukkal erre vonatkozó okmányukat.
Azok a hadkötelesek, akik kérték a
román állampolgárságot, de azt vég-
érvényesen nem kapták meg, szintén
kötelesek jelentkezni és igazolniuk
kell községi bizonyítvánnyal, hogy a
román állampolgárság elnyeréséért
folyamodtak. Jelentkezni tartoznak to-
vábbá az 1899. és 1900. született had-
kötelesek is, akik abban az esetben,
ha igazolják, hogy mennyit szolgál-
tak már a volt osztrák-magyar had-
seregben, csak a hátralékos katonai
időt fogják leszolgálni. A hadkiegé-
szítő parancsnokság mindenkit felhiv
arra a körülményre, hogy ez az utolsó
lehetőség a katonai helyzet tisztázá-
sára. Katonai helyzetét mindenki 1929
május tizenötödikéig tisztázhatja.

KRAUSZ SALAMON

ortopéd- és divatcipész

készít cipőt
beteg lábakra is

Timisoara, Zápolya-utca 4.
(Bejárat a kapu alatt).

KOPROL

LEGKIVÁLÓBB
CSOKOLÁDÉ — HASHAJTÓ
MINDEN GYÓGYSZERTÁRBAN KAPHATÓ
VALÓDI CSAK A KOPROL NÉVEL

Hirek

— Domasneanu főpolgármester átveszi hivatalát. Miként megírtuk, a belügyminiszter megerősítette Domasneanu György tábornoknak Temesvár város polgármesterévé való megválasztását. A mennyiben Sagovici Sámuel dr. városi főjegyző Bukarestből ma a megerősítési okmánnyal megérkezik, úgy az új főpolgármester Cigareanu Liviusz dr. vármegyei prefektus, Georgevici Lucian dr. volt főpolgármester, Craciun György dr. helyettes főpolgármester és Sagovici dr. városi főjegyző jelenlétében ma délután veszi át hivatalát. Amennyiben azonban a főjegyző csak holnap érkezik meg, úgy a hivatal átvétele holnap megy végbe.

— Vidrighin Sztán új megbízatása. Bukarestből jelentik: A hivatalos lap jelenti, hogy Vidrighin Sztán temesvári vízvezetési igazgató, akit vezérigazgatói minőségben a posta reorganizálására delegáltak, napi kétezer lei napidíjat kap.

— Áramszünetelés. A temesvári villanytelep közli: Vasárnap, a hó tizedikén kedvező időjárás esetén reggel nyolc órától déli kettőig ki lesznek kapcsolva az Erzsébetvárosban a következő utcák: Posta-utca, Kőszeghy-utca, Dózsa-utca, Begabalsor és ezek környéke.

— A felfüggesztett Suciú Adrián helyettesei. Megírtuk, hogy a város állandó választmánya Suciú Adrián városi építész hivatalától felfüggesztette. Horsa Kornél városi főmérnök a városi építész teendőinek ideiglenes végzésével Bantz István és Petrú Sándor építésmestereket bízta meg. A városi épületek karban tartása továbbra is Tóth István felügyelő hatáskörébe tartozik.

Legyen óvatos

Vegyen zongorát vagy pianinót csakis

szakértőnél! Nálam félszázados tapasztalat áll szolgálatára. (3261) **WONKA J.** spec. zongorakészítő. Józsefváros, Str. Joffre (Török-utca) 4.

— Levélhordót kap a Schnappföld lakossága. Az erzsébetvárosi szőlők és az ottani Schnapp-földek lakosságának régi kívánságát teljesítette most a posta. A kézbesítő postahivatal külön levélhordót alkalmazott, amely ennek a két külső kerületnek a postáját kézbesíti. A postahivatal felhívja az erzsébetvárosi szőlőkben és a Schnapp-földeken lakókat, hogy címeiket pontosan irassák meg és a levélen mindig tüntessék föl a házzszámot is.

— Maniu válaszolt Jorgának. Bukarestből jelentik: A kamara tegnap délutáni ülésén Maniu miniszterelnök válaszolt Jorgának I. Károly király emlékirata ügyében beterjesztett interpellációjára. A miniszterelnök közölte, hogy azok közlésére Diana párisi követ még a király életében kapott engedélyt. Jorga a választ tudomásul vette. Napirenden a csendőrség újjászervezésére vonatkozó javaslat, amelyet az ellenzék szónokai hevesen kritizálnak.

— Szolgabírói kinevezés. Cigareanu Demeter volt zombolyai jegyzőt a nagykomlósi főszolgabíró-sághoz szolgabírónak nevezték ki. Az új szolgabíró már elfoglalta állását.

Offenzívát indítottak a különböző hatóságok az erdélyi cukorgyárak ellen.

Bukarest, március 7.

Ismeretes még az a széleskörű vizsgálat, amelyet az elmúlt hetekben a marosvásárhelyi cukorgyár ellen folytattak adóeltitkolás és megvesztegetés gyanúja miatt. A liberális sajtó azóta állandóan felszinen tartja ezek a vizsgálatnak ügyét és az Universal legújabb száma többek között a marosvásárhelyi cukorgyár ügyében elrendelt vizsgálatról kapcsolatban azt írja, hogy az ügyészség most vizsgálatot indított a botfalusi cukorgyár ellen is. Popovici brassói főügyész és Jagolnita sziguranca vezérfelügyelő az elmúlt napokban kiszá-

lott Botfalura, hogy megállapítsák annak a tűznek az okát, amely a múlt héten keletkezett a gyár igazgatóságának irodájában. Az Universal megállapítása szerint az ügyészség ekkor kiderítette, hogy gyújtogatás történt. De feljelentést tett a botfalusi cukorgyár ellen a pénzügyigazgatóság is azért, hogy raktáron tart nagymennyiségű adózatlan cukrot. Az Universal eikéből nem lehet tisztán látni, hogy történt-e valami szabálytalanság. A látszat mindenesetre az, hogy a hatóságok általános offenzívát indítottak az erdélyi cukorgyárak ellen, amelyek részvényeinek többsége köztudomásúlag kisebbségi kezekben van.

— A katolikus leányklub műsoros délutánja. A Caritas temesvári katolikus leányklub vasárnap, március tizedikén délután négy órakor a józsefvárosi hitközség fiúiskolájának nagytermében műsoros délutánt rendez, amelyen Erdmann Mancsi üdvözlő beszéde után Mecher Ferenc magyar és német népdalokat énekel Turry Lászlóné zongorakísérete mellett. Utána Analfabéta tanfolyam címen egyfelvonásos kerül színre, melynek szerepeit Watz Jenő, Bachel Antal, Stelzl István, Jovanovits Dragolyub, Szenetra Lajos, Djanihs Ferenc és Berey Sándor játsszák. Erdmann Kató és Mancsi táncszáma következik ezután Molnár Ferenc zongorajátékára, majd Bayer Rezső hegedűszólóját kíséri zongorán Tolnay Béla zenetanár. Czank László énekel Flauder Gyula, Ludwig Ferenc és Maurer Antal orosz gitár és balalajka-kisérete mellett, utána Mayer B. és Köszl Stefi táncot lejtenek és végül a német műkedvelők Ruths Versuchung című kétfelvonásos színművet adják elő.

— Müegyetemi tanulók bálja a Tiszti Kaszinóban. A temesvári műegyetemen tanuló besszarábiai diákok egyesülete a besszarábiai éhínségek támogatására, valamint a szegénysorsu besszarábiai temesvári főiskolai tanulók segélyezésére szombaton, március kilencedikén este a Tiszti Kaszinóban hangversennyel egybekötött bált rendez. A bál védnökségét Valcovici Margit, Valcovici Viktor dr. rektor felesége, Bocu Szevér bántási, Halippa Pantelimon besszarábiai miniszter vállalták. A hangverseny műsorán a müegyetemi hallgatókból alakult balalajka korus is fellép és eredeti orosz dalokat ad elő tánc kíséretében. Az estély kezdete pontban kilenc órakor.

— Mérges alkohol áldozatai. Newyorkból jelentik: Az Illinois államban levő Peoria államban mérges alkohol élvezete folytán tizenöt személy meghalt, négy pedig megvakult.

Mükedvelői előadások. A gyár- városi katolikus ifjusági egyesület mükedvelői vasárnap délután négy órakor a Tigris-utca 6. szám alatt levő helyiségben másodsor hozzák színre a Gyurkovics-lányok című háromfelvonásos vígjátékot. A Krizsán-telepi magyar mükedvelők szombaton este Zombolyán vendégszerepelnek, ahol az ottani Lippei vendéglő nagytermében három egyfelvonásos parasztkomédiát játszanak. Aurélházán vasárnap este a magyarszentmártoni mükedvelői gárda vendégszerepel és előadja a Sárga csikó című népszínművet.

— Fa Mihályt előállították a hadbírószágon. Fa Mihály temesvári hentes ellen jogosulatlan fegyverviselés miatt vádat emeltek. A hadbírószágon többször megidézte, azonban Fa Mihály egyszer sem jelent meg a tárgyalásra. A katonai ügyész felszólítására most a rendőrség letartóztatta és beszállította a hadbírószághoz.

— Nem használhatják a doktori címet. Nagybecskerekéről jelentik: A kormány rendeletet adott ki, amely szerint mindazok a jugoszláv állampolgárok, akik 1918. december elseje után valamely külföldi egyetemen jogtudományi doktorátust szereztek, a doktori címet nem használhatják mindaddig, amíg diplomájukat nem nosztrifikálják. Ez a rendelet sok embert érint a Szerbbánságban is, így többek között Dimitrijevic Tihámér dr. nagybecskereki rendőrfőkapitányt, Grba Branisláv dr. árvaszéki ülnököt, Nikolajevics Jócó dr. főszolgabírót és Ankics Bózsó dr. nagybecskereki ügyvédet is.

— Kábítószerrel kereskedtek. Newyorkból jelentik: A hatóságoknak tudomásukra jutott, hogy egy társaság kábítószerrel árusításával foglalkozik. Rajtuk ütöttek és éppen tetten érték őket, amikor nagymennyiségű kábítószer készületek szétküldeni. A lefoglalt kábítószer értéke egy millió dollár. Négy embert letartóztattak.

Szt. Gellért Gyógyfürdő és Szálló Budapes

47C-os radiumos gyógyforrások. Legtökéletesebb fürdő és gyógyberendezések. Hullámzó vízi nyári uszoda.

Elsőrangú szálló a fürdővel közvetlen kapcsolatban. A legmodernebb kényelmi berendezések.

GUNDEL nagyhirű konyhája. Egyágyas szobák 6—12 P.-ig. Kétágyas 12—22 P.-ig.

Nagy vízum és utazási kedvezmény.

Meghivo

A Timisoarai Önkéntes Mentőtársulat az általa 1929. évi március hó 24-én vasárnap délelőtt 10 órakor a város háza tanácstermében megtartandó

42. rendes évi közgyűléséről

tisztelettel meghívja valamennyi működő és pártolótagját, valamint a társaság működése iránt érdeklődéssel viseltető jóakaróit.

Tárgysorozat:

1. Elnöki évi jelentés 1928. évről.
2. Egynéhány önkéntes mentő kitérítése.
3. Zárszámadás az 1928. évről, valamint az 1929. évi költségvetés bemutatása.
4. A zárszámadás aluli fölmentvén megadása és az 1929. évi költségvetés elfogadása.
5. A választmány kiegészítése.
6. Az alapszabályzat módosítása.
7. Egy főparancsnoknak 2 évre és két számvizsgálónak 1 évre való megválasztása.
8. Esetleges indítványok. Ezek azonban a közgyűlést megelőzőleg, legalább 8 nappal hamarabb az elnökségnél benyújtandók.

Déli 12 órakor a mentőállomáson néhai Dr. Schönberger Mór, volt társulati főparancsnok olajfestséményével ünnepélyes leleplezése.

Timisoara, 1929. évi március hó 1-én

Prohászka E. elnök Dr. Suciú E. inspector

De Viotte M. főtitkár

Hirdetmény

Alólirott pénzintézetek a náluk elhelyezett nyolc százaléknál magasabb kamatozású takarékbetétek kamattételeit folyó évi március 15-étől kezdődő érvénnyel további intézkedésig egy százalékkal leszállítják.

Timisoara, 1929 márc. 5.

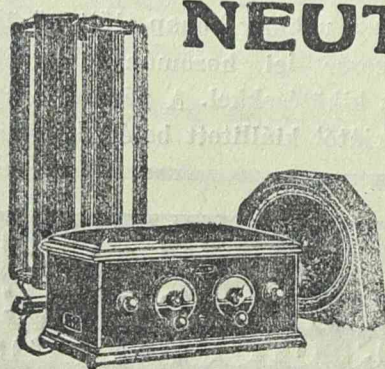
Kereskedelmi és Gazdasági Bank rt.

Leszámitolóbank

Magyar Általános Hitelbank

temesvári fiókja

Temesvári Első Takarékpénztár

NEUTROVOX-

NEUTROBABY-

lerakat

ELECTRON

Temesvár, Szent György-tér

TELEFON: 22-29

Visszakapja Temesvár a háboru során Budapestre szállított értékeit

Temesvár, március 7.

A magyar pénzügyminiszterium felhívást bocsátott ki, amelyben közli, hogy a magyar kormány az 1918. évi forradalom alatt az erdélyi városoknak Budapestre szállított értékeit a legközelebbi jövőben a román kormánynak kiadja. Ha azonban ezek között magyar állampolgárnak is vannak értékei, az jelentkezék, mert közvetlen uton kapja ki. A magyar pénzügyminiszterium felhívása közelről érdeklő Temesvár városát is. Emlékeztet, hogy 1927-ben H a j d u Frigyes dr., Crismariu Oktávián dr. és Disela Pál tanácsnokokból álló városi bizottság járt Budapesten a város értékeinek hazaszállítása ügyében. A magyar pénzügyminiszterium akkor arra az álláspontra helyezkedett, hogy ebben a kérdésben csakis a román kormány megbízottjaival tárgyal és az összes erdélyi városok értékeinek hazaszállítást együttesen intézi el. Időközben a belügyi, pénzügyi és a külügyminiszterium megbízottjaiból alakult bizottság járt Buda-

pesten és szorgalmazta az erdélyi városok értékeinek a kiadását. A külügyminiszterium néhány hónap előtt Temesvár város vezetésétől bekérte a Budapestre őrzött városi értékek jegyzékét. Temesvár városának hat millió korona értékű hadikölcsönkötvénye, vállalkozóktól biztosítékként letétbe helyezett több takarékkönyv van Budapesten, azonkívül hatszáz darab Temesvári Első Takarékpénztár részvény. A város a részvények után megkapja az osztalékot, míg a takarékkönyvek betéteseinek a város garanciájára az egyes bankok, egy kivételével, már kifizették a betéti összeget. Tíz millióra menő vagyont őriznek azonkívül Budapesten, amely a volt városi árvaszék tulajdonát képezi. Ezek az árvavagyonok az évek során javarészen értéküket veszítették és ma már a városnak ezekhez kevés köze van, mert az árvavagyonokat már a törvényszék kezeli. A város vezetősége minden intézkedést megtett, hogy rövid időn belül átvegye a Budapestre levő állami vagyont.

A titkos katonai szerződés botránya. Londonból jelentik: A Daily Telegraph a francia-belga állítólagos katonai szerződés botrányával kapcsolatosan a holland kormányt kétszínűséggel vádolja. A lap szerint az Utrecht Dagblad mielőtt az okmányokat lekötölte volna, azokat a külügyminiszteriumban szakértőkkel megvizsgáltatta. Hihetetlen, hogy ezek a szakértők ne ismerték volna föl a hamisítványokat és ennek ellenére a bizottság mégis kijelentette a szerkesztőségnek, hogy az okmányok valódisága kétségtelen.

Gázol az autótakszi. Budapestről jelentik: Tegnap hajnalban az Üllői uton egy autótakszi elgázolt egy napszámot, aztán továbbrobogva elűtött egy tejeskocsit, amelynek kocsisa a takszi alá került. A közelben tartózkodó autók észrevették a dolgot, üldözőbe vették a takszit és nemsokára el is fogták. Előállították a rendőrségre, ahol megállapították, hogy az illető K e c s k e m é t i Á r p á d autófuvarozó. Az elgázolt napszám állapota életveszélyes, a tejes kocsis pedig súlyos.

* A Déli Hirlap Budapesten állandóan olvasható a Park-szálloda kávéházában, VIII., Baross-tér 10.

A korrupció letörése. Belgrádból jelentik: Az igazságügyminiszter bemutatta a törvényhozó tanácsnak a korrupcióellenes törvényt. A törvény visszaható erővel bír. Az állam a korrupciós tisztviselők vagyonát kártérítés fejében lefoglalhatja.

* Saek-ekék és ezek alkatrészei, mezőgazdasági cikkek, tengelyek, kocsirugók és az összes vasárak leszállított áron kaphatók S o c h e r t e r Ottó vaskereskedésében, Temesvár-Belváros.

Szépasszony, kártya, sikkasztás. Budapestről jelentik: Z u n a Kálmán debreceni végrehajtó több ezer pengő elsikkasztása után megszökött. Azt hiszik, hogy sikkasztásait évek óta folytatta. Saját autója volt és nagylábon élt mindig. Szökésekor állítólag egy debreceni uriaszony is vele ment. A budapesti rendőrségnek tudomására jutott, hogy Zunát az elmúlt éjjel egy budapesti kártyaklubban látták. A vizsgálat most ebben az irányban folyik.

* Ha Temesvárra jön, kérje mindenütt az ingyenes tájékoztatót (Conductorul prin Timisoara.)

Tőzsdei árfolyamok

Zürichben a lei 3.09 Párisban 15.20

Temesvári magánárfolyamok 1929 március 7-én reggel:

A Kereskedelmi és Gazdasági Bank devizaosztályának árfolyamai. Minden pénznem mellett két számjegy áll. Ezek közül az első a vételt a második az eladást jelzi

Angol font 816¹/₂, 817 — Dollár 167¹/₂, 168 — Hollandi forint 67.40, 67.50 — Dinár 2.94¹/₂, 2.95¹/₂ — Francia frank 6.58, 6.60 — Olasz lira 8.81, 8.83 — Cseh korona 4.98, 4.98³/₄ — Német márka 39.92, 39.97 — Osztrák schilling 23.63, 23.67 — Magy. pengő 29.31, 29.36 — Svájci frank 32.35, 32.39.

Terményárak:

Buza 000—800, tengeri 725, árpa 660, zab 680, rozs 620, korpá 525, burgonya 315 lei száz kilógrammonként. Napraforgómag 7, tölkmag 14.5, bab 26, lucerna és vörös lóhere plombálva 65 lei egy kilónként.

FELTÉTEL. Berlinből jelentik: A német kormány Troczkij beutazás engedélyének megadását két feltételhez kötötte. Az egyik feltétel az, hogy csak fürdőzés címén tartózkodhat Troczkij Németországban, a másikat pedig, hogy valamely szomszédos államtól vízumot kap és annak felhívásával bármikor elutazhat német területéről.

Peter Julian belügyminiszter vezérfelügyelő tegnap Temesvárra érkezett és látogatást tett a kórházban. A vezérfelügyelő temesvári tartózkodása során fontos ügyeket intézett meg a vizsgálatot.

Tűz a Belvárosban. Goldmann Simon, belvárosi Strada Serant Muscat 2. szám alatti rámpán tűz ütött ki. A tűzoltóság gyorsan a helyszínén termet és eloltotta a tüzet.

Tettleg inzultálta az agronómot. Nagykömlősről jelentik: A napokban különböző közbirtokossági ügyek rendezése céljából Nagykömlősrre érkezett a zombolyai agronóm. Az ottani lakosok nagy tömegben keresték azonban intézkedéseivel nem voltak megelégedve. Az egyik földműves annyira fölzúgult, hogy nekiütött az agronómnak és tettleg inzultálta.

Lebontás helyett tatarozás. A város állandó választmánya legutóbbi ülésén elhatározta, hogy a városi pályaudvar mellett levő korrumpciókban elhelyezett járványkórházat tataroztatja. A javítási munkák körülbelül háromszázezer leit tesznek és az erre vonatkozó árlejtést legelőször kiírják. Ebből a tényből arra lehet következtetni, hogy a kórház építésére a városi tatarozás helyett épülő új kórház még jó néhány évig nem készül el.

Rádió

Készülékek, akkumulátorok, anódok és felszerelési cikkek, átalakítások és javítások jutányosan
KECSKEMÉTI, Temesvár
Nagy katalógus és kapcsolási minta 20 lei beküldése ellenében.

A Déli Hirlap panaszkönyve. Kaptuk a következő levelet: Tekintettel a szerkesztőség! Vidéki olvasója vagyok a Déli Hirlapnak és naponta várom az újságot, hogy értesüljek a világra eseményeiről. Azonban nagyon megtörténik gyakran, hogy a nap egy-két-három-négy napig nem érkezik meg és akkor utólag egyerre kapom az elmaradt számokat. Ezekben az egyik számában írja, hogy Kamatkában legészakibb részébe a posta nem érkezik, ezért csak egyszer megy és az állami kormányzó egyszer kapja egész napos újságjait. En nem lakom Kamatkában és az sem hihető, hogy a postahivatal egyszerre küldene egy napos lapot. Ellenben az újságjaim között bizonyosan valahol megrendnek. Talán vendégszeretelnem és feltárják belsejüket más kíváncsiaknak is, mielőtt hozzám jutnának. Után azonban én azért fizetek elő, miután a kiadóhivatal azért kiszáradt naponta a lapot, hogy azt pontosan meg is kapjam, kérem, feltétlenül tegyék meg a panaszos leveleket a lapban helyet adni: hátha elvissza a posta és segít a bajon.

JÓNAPOT KIVÁNOK, KEDVES OLVASÓ. Rég nem találkoztunk. Nem is esuda, mert az elmúlt hetek hidegében kinek volt kedve kint járni? Mit szól hozzá, hogy nálunk a takszik, a bérkocsik és mindenféle egyéb járművek, de még a kocsiluton keresztülhaladó gyalogosok is milyen figyelmetlenek a mentőkkel és a tűzoltókkal szemben. Ugy a mentők, mint a tűzoltók autójának olyan szirénája van, amelynek hangját messziről lehet legkülönböztetni az utca minden hangja közül. Ez azért van, hogy mindenki térjen ki a mentőknek és a tűzoltóknak. Mindketten önzetlenül a polgárságot szolgálják. Mindez annak kapcsán jutott eszembe, hogy a rendőrprefektúra szigorú eljárásra készül mindama járművek és gyaloglók ellen, akik a mentőket és tűzoltókat utjukban hátráltatják.

Feljelentés egy Danubia-igazgató ellen. Aradról jelentik: H a j ó s László volt aradi bórkereskedő, aki jelenleg autók eladásával foglalkozik, feljelentést tett az aradi rendőrségen L ö b József ellen, aki azelőtt a Danubia biztosítótársaság aradi igazgatója volt. A feljelentés szerint Hajós két autót adott át Löbnek, akiket Kolozsvarótt eladta. A pénzzel azonban Löb nem számolt el és azóta egyáltalában nem is mutatkozik. Valószínű, hogy a rendőrség a feljelentés alapján elrendeli Löb József körözését.

Dobos látszerész

nem szorul reklámra!

Temesvár-Józsefváros

Vecsey hegedűművész sikere. Stockholmból jelentik: V e c s e y Ferenc, az ismert magyar hegedűművész Stockholmban hangversenyt rendezett, amelyen a svéd főváros legelőkelőbb közönsége vett részt. A nagyszerű hangverseny bevezetője volt a művész skandináviai turnéjának.

A görög-jugoszláv szerződés. Genfben jelentik: A Népszövetség érdekes eseménye lesz a görög-jugoszláv szerződés aláírása. Az aláírásra Genfben érkezik az agg Venizelosz, valamint a Davosban üdülő Marinkovics jugoszláv külügyminiszter is. Valószínű, hogy a két állam egyúttal barátsági szerződést is köt.

A belföldi tartozások kifizetése. Bukarestből jelentik: Az Ultima Ora című lap közlése szerint P o p o v i c i Mihály pénzügyminiszter kérte az illetékes hivatalokat, hogy bocsássák rendelkezésére az állam belföldi tartozásainak pontos kimutatását, mert rendeletet akar kiadni, amely szerint az összes belföldi tartozások két hónap leforgása alatt teljes kiegyenlítést nyerjenek.

Partalékos tiszték!

Szabályszerű uniformisokat legjobb anyagból, választás szerint, saját műhelyünkben 6 havi lefizetésre készítünk készpénzárban.

Lukács & Co.
Belváros, Marcy-utca 10. sz.

Rádió

Műsor:

Csütörtök (március 7.) Budapest. 9 óra 15: Délelőtti hangverseny Horváthovics Berta énekművésznő, Kadicsfalvy Éva gordonkaművésznő és Zeitingner Jenő zongoraművésznő közreműködésével. 12 óra: Katonazene. 4 óra: Rádió szabadegyetem. Ziperovszky Fülöpke és Mária hegedűművésznők közreműködésével. 5 óra 40: Cigányzene. 8 óra 10: Szaváló-est. 8 óra 30: Stefániai Imre kamaraművész zongorahangversenye a zeneművészeti főiskolából. 10 óra 30: Az opera zenekarának hangversenye. Bécs. 4 óra 10: Szórakoztató zene. 8 óra: Három a kislány című operett közvetítése. Berlin. 4 óra 50: Zilzer Ibolyka hegedűhangversenye. Brűnn. 5 óra: Cseh népdalok. 7 óra: Szórakoztató zene. 9 óra: Operettzene. Frankfurt. 4 óra 35: Opera részletek. 8 óra: Dvorzsak A-dur zongora kvartettjének előadása. 8 óra 45: Bernard Shaw Candida című misztériumának előadása. Hamburg. 6 óra 45: Szórakoztató zene. 7 óra 45: Háziasszony tanácsadó. 8 óra: Berlioz emlékkünnepély. Langenberg. 5 óra 45: Fonolahangverseny. 8 óra: Gramofonhangverseny. 8 óra 45: Bernard Shaw Candida című misztériumának előadása. Leipzig. 4 óra 30: Szórakoztató zene. 8 óra 15: Dvorzsak Die Dickschädel című operájának előadása. Milánó. 4 óra 30: Kvintett. 8 óra 30: Bellini Norma című operájának közvetítése. München. 5 óra 30: Schrammel-zene. 8 óra 15: Esti hangverseny. Prága. 4 óra 30: Szórakoztató zene. 7 óra: Könnyű zene. 9 óra: Gordonka hangverseny. Róma. 5 óra 30: Zenekari hangverseny. 8 óra 45: A római kvartett hangversenye, utána Verdi Rekviemjének közvetítése. Stuttgart. 4 óra 35: Operarészletek Wagner, Gunod és Puccini műveiből. 8 óra: Kamarazene.

Péntek (március 8.) Budapest. 9 óra 15: Katonazene. 12 óra: Temesváry-Kerpely-Polgár trió hangversenye. 4 óra: Onkel Hans németnyelvű mese délutánja. 5 óra 10: Mariházy Miklós felolvasása a vidéki színészetéről. 5 óra 40: Gramofonzene. 7 óra 25: Vacsora előtt című egyfelvonásos előadása és szavalatok. 8 óra 30: Esti hangverseny Gerő Margit és Laurisin Lajos operanékesek közreműködésével. 9 óra 45: Cigányzene. Bécs. 5 óra 20: Krajeff szofiai operanékes hangversenye. 5 óra 50: Hegedűhangverseny zongora kísérettel. 7 óra 30: Willy Burmester hegedűhangversenye. Berlin. 5 óra: Szórakoztató zene. 8 óra 30: Szimfonikus zenekari hangverseny. Brűnn. 7 óra: Zenekari hangverseny. 8 óra: Fuvola és hárfaszóló zenekari kísérettel. 8 óra 30: Zongora hangverseny. 9 óra: Zenekari hangverseny. Frankfurt. 5 óra 45: Szórakoztató zene. 9 óra 30: Énekóra, utána zenekari hangverseny. Hamburg. 5 óra: Mesedélután. 6 óra: Zenekari hangverseny. Langenberg. 5 óra 45: Szórakoztató zene. 8 óra Esti hangverseny. Leipzig. 4 óra 30: Operarészletek. 8 óra: Zongorahangverseny a szimfonikus zenekar közreműködésével. 9 óra 15: Kabaré. 10 óra 20: Tánczene. München. 8 óra: Szimfonikus zenekari hangverseny. 9 óra 30: Kabaré. Róma. 5 óra 30: Könnyű zene. 8 óra 45: A kornevillei harangok című opera előadása. Stuttgart. 4 óra 15: Orosz zene. 6 óra: Gramofonzene. 9 óra 30: Énekóra.

Irodalom

A temesi Magyar Párt irodalomtörténeti ciklust rendez

Temesvár, március 7.

A Magyar Párt temestorontali tagozata tervbe vette, hogy tagjai és az érdeklődő ifjuság részére irodalomtörténeti előadásokat rendez. Március 11-én, hétfőn kezdődik egy tizenöt előadásra tervezett ciklus, amelynek folyamán O z o r a y Lajos dr. a magyar nyelv és irodalom tanára ismertetni fogja a magyar irodalom legfontosabb korszakait. Az előadások során kiváló szavalkók az ismertett költők műveiből fognak szavalni. A tizenöt előadást az ipari munkaadók szindikátusának nagytermében fogják tartani és a teremben ellenében a hallgatók összesen kétszáz leít fizetnek, amely két összegben is fizethető. Egyes előadások hallgatási jegye husz leibe kerül. Az előadásokra jelentkezni lehet az egyes temesvári altagozatok elnökségeinél, vagy pedig a párt Jenőherceg-utca 8. szám alatti népirodájában. Az előadásokat hétfőn és csütörtökön este tartják este héttől

nyolcig. A tizenöt előadás programja a következő: Március 11-én A magyar művelődés és irodalom áttekintő ismertetése. Március 14-én A tizenhatodik és tizenhetedik századok magyar irodalmi törekvései, reformáció és ellenreformáció. Március 18-án: Kurucköltészet, franciás, latinos és németes irányok. Március 21-én: A klasszicizmus kora. Március 26-án: A romantikus kor előkészítői. Április 4-én: A magyar romantikus kor virágzása. Április 8-án: A romantikus költészet és regényírás. Április 11-én: A magyar népies nemzeti költészet kora. Április 15-én: Az 1848 utáni népies nemzeti költészet. Április 18-án: Arany János népies epikája. Április 22-én: Arany János lírája, balladáái és fordításai. Április 25-én: A magyar dráma. Április 29-én: Az újabbkori regényirodalom. Május 2-án: Az újabbkori magyar líra. Május 6-án: Az új magyar drámai irodalom.

Közgazdaság

A temesvári kamara napközi otthona. A temesvári kereskedelmi és iparkama egy millió leít vitt föl költségvetésébe azzal a céllal, hogy napközi otthont létesít. A költségvetés jóváhagyása megtörtént és most már nekilátnak az emberszerető terv megvalósításának. Az első ilyen napközi gyermekotthont a Gyárvárosban fogják fölállítani és pedig olyan vidéken, amely a gyárak központjában van. A napközi otthon modern dispansaire lesz, amelyet minden kényelemmel és egészségügyi berendezéssel szerelnek föl. A szülők napközben, amíg foglalkozásukat üzik, teljesen nyugodtan hagyhatják gyermekeiket az otthonban. A gyárvárosi napközi otthon elkészülése után hasonló intézményt létesít a kereskedelmi és iparkamara a Józsefvárosban is.

Tárgyalják az adófelebbezéseket. Bukarestből jelentik: A pénzügyminiszter utasította az összes pénzügyigazgatóságokat, hogy az 1929. évi adókievitések ellen beadott felebbezések tárgyalását már március tizedikén kezdjék meg. A miniszteri rendelet intézkedik arról is, hogy az

1928. évről esetleg visszamaradt felebbezéseket is le kell tárgyalni. Temesvárott a törvényszék által delegált bíró lesz a felebbezési bizottság elnöke, tagjai pedig a pénzügyigazgató, esetleg megbízottja és az adózók egy képviselője. A felebbezési bizottságok néhány napon belül Temesvárott is megalakulnak.

Az agrárérdekek támogatása. Bukarestből jelentik: Agrár-liga elnevezés alatt vasárnap Bukarestben új gazdasági párt bontja ki zászlaját. Az új pártnak semmiféle politikai színezete nincsen és csupán az agrárérdekek előmozdítására törekszik. Temesmegyéből az új pártba eddig Reitter Imre dr. sváb képviselő és Cioban Aurél dr. a megyei nagytanács elnöke léptek be.

Új borkereskedelmi vállalat a Bánságban. Nagyszentmiklósról jelentik: Bánáti Borértékesítő céggel Nagyszentmiklóson borkereskedelmi vállalat alakult, amelynek alapítói Könyig Jakab fiai és Keszler Béla.

A gyertyamosi téglagyár áthelyezte székhelyét Bukarestbe. A fizetési nehézségek közé került gyer-

tyamosi Concordia taglagyár, aminek ügyéről már többször írtunk, engedélyt kapott, hogy hat millió részvénytőkével székhelyét Bukarest helyezze át.

A Tungram romániai földemelés. Bukarestből jelentik: Tungram villamossági részvénytársaság bukaresti fiókja alaptőkéjét millió leire emelte fel.

Új kereskedelmi kirendeltség Budapestről jelentik: A külkereskedelmi hivatal elhatározta, hogy Bukarestben, Belgrádban, Zágrábban, Szióban és Athénben kereskedelmi kirendeltségeket állít föl.

Karánsebesi pénzintézet alátökemelés. Karánsebesről jelentik: A Népbank takarékos és hitelintézet legutóbb tartott rendes évi közgyűlésén elhatározta alaptőkéjének millió leiről tíz millióra való felemel-

Színház

A zsidó társulat bucsuelőadása. A közönség hatalmas érdeklődéssel és zúgó tapsvihara közepette, ismételte meg a zsidó társulat Jakobovitz Annával az élén A viányja című dráma előadását. Jakobovitz Anna csodálatos művésznő most is megfogta a szíveket mindenki lélekzefojtva leste zseniális színésznő egyszerű mellett is drámai erejű megnyilvánulásait. Ennek a rendkívüli sikernek hatása alatt határozta el az igazgató, hogy bucsuzóul is ilyen széles skálájú darabban juttatja Jakobovitz Annát szerephez és ezért tervezett énekes játék helyett estére a Nagy titok című tragédia előadását tűzte ki.

A Cărevics. A magyar társulat napok óta a legnagyobb gondokkal küzd. Lehár Ferenc legújabb darabjának, a Cărevics című operának a bemutató előadására. A Cărevics temesvári bemutatója szombat este lesz és a női főszerepet Nagy Anci a társulat új primadonnája alakítja. Szép arcú, bájos megjelenésű színadai alak Nagy Anci, éneke megkapja a hallgatót, ruhái izlészése így tehát a Cărevicsben sikereit nyitni fogja. Méltó partnert talál Székely Bálintban a társulat bonvivánjában, aki a Cărevicset alakítja. A szombat esti bemutató kívül a Cărevics vasárnap délután félhárom és félhat órakor, valamint hétfőn este kerül színre.

Szombaton délután félnégy órával kezdettel népszerű és ifjusági előadók körében mérsékelt helyárok mellett törtört a hegedűművész operett színre. A kitűnő Zerkov operett női főszerepét Nagy Anci a társulat új primadonnája alakítja. A férfiszerepet Székely Bálint játssza.

Magyar énekesnő kitüntetés. Stockholmból jelentik: A bécsi operai opera nagy sikerrel vendégszerepelt Stockholmban. A svéd király Németh Mária magyar énekesnőt, a bécsi opera tagját Pro litteris et artibus aranyéremmel tüntette ki.

A színház műsora: Csütörtökön este félkilenc órakor Ihr groiser Sod. (A zsidó társulat bucsuja.)

Pénteken este kilenc órakor: Sorisorea pierduta. (A bukaresti Nemzeti Színház vendégjátéka.)

Szombaton este nyolckor: Cărevics Operettbemutató.

UTASFORGALMUNK

nagymérvű emelkedése elveink helyességét igazolta. Elvünk olcsón a legjobbat nyújtani! E lap előfizetőinek támogatását hájásan azzal kívánjuk viszonzni, hogy emelkedő kiadásaink dacára

20%-ot

adunk hatóságilag megállapított szobaárainkból.

10%-ot

olcsó éttermi árainkból (P 1.50-es menüt kivéve)

Semmi

kocsiköltsége nincsen, mert szemben vagyunk a Keleti Pályaudvarral.

Park-Nagyszálloda, III., Baross-tér 10. szám.

Próhirdetések

Főfizetőink abban a kedvezményrészben részesülnek, hogy az utolsó előzetési nyugta felmutatása ellenében onkint egyszer díjmentesen közölhetnek egy tíz szög terapróhirdetést.

Jósnő!

Legmondja multját, jelenét, jövőjét. Minden csalás. Minden beteljesül. Lak Temeşvár-Józsefváros, Str. lancu Iacarescu (Bem-utca) 23. I. emelet 7. baloldali lépcső. Diszkrét beirat.

Alkalmazás

Élő fizetéssel felvétetik. Jelentkezni: Kraye Parfumeria, Gyárvaros. (1071)

Munkáslányok felvétetnek, varrógéplni tudók előnyben. Boross, Bóssa-utca 5/a. (1103)

Szernagykereskedősegéd jó bizonyítványokkal azonnali belépésre értesítik. Ajánlatokat „Állandó” eligére e lap kiadójába. (1102)

Lányok, zacskóragasztásra házonkívül felvétetnek a Helicon-nyemében, Belvaros, Lenau-tér 2. sz. (1107)

Allást keres

Perfekt varrónő szalonban április-ére állást keres. Cim: Simon Anna Lugos, Str. Nedelco 26. (1099)

Minden házimunkához, varráshoz értő nő állást keres házvezetőnők vagy gyermek mellé. (1079)

Adás-vétel

Temeşvár főutvonalán modern berendezésű uri-nőifodrásüzlet eladás miatt eladó. Cim a kiadóban (864)

Asztal, kopirprés, levélrendező, bicikli, tolokocsi, decimalmérleg megvételre kerestetik. Cimeket: Telefon 12-71 alá kérek. (1072)

Előfogástalan állapotban levő butorok elutazás miatt jutányosan eladók. Cim a kiadóban. (1106)

Jávör hálószoba-butor matraccal elköltözés miatt sürgősen eladó. Cim bent a kiadóban. (1100)

Saládi ház 400 □-öl telekkel családi okok miatt eladó. Ujkisoda, Sági-ut 37. (1101)

Niemetz-csödtömegekből még néhány hold föld kapható. Alföldi Géza dr. csödtömegeknél. Belvaros, Lenau-tér 1 (Eisenstädter-ház). (1052)

Jutányosan eladó egy 6 üléses luxusautó, Benz-gyártmány. II., Str. Trei Crai No. 24. Ugyanott egy márványmosdó is kapható. (758)

Egy kisebb ház eladó. Krisán-telep, III. utca 28. sz. (951)

Eszek 15, 20, 25, 30 literes jökarban levő használt tejeskannát. Ajánlatokat „Tejeskanna” jeligére a kiadóba kérek. (1110)

Lakás

Is családai ház kiadó. Gyárvaros, Turul-cipőgyár közelében. Cim a kiadóban. (1086)

Gyszobás lakás mellékhelyiségekkel azonnal kiadó. Gyárvaros, Uri-utca 13. (1104)

4 szobás lakást keresek, lehetőleg a Belvarosban. Cimeket az összes feltételek megjelölésével a kiadóba „Tiszta lakó” jeligére kérek. (317)

ertes 2-3 szobás modern lakást keresek bármely városrészben. Cimeket az összes feltételek megjelölésével a kiadóba „Modern” jeligére kérek. (318)

Különféle

Aláírt egy hathónapos farkaskutya négy hét előtt. Igazolt tulajdonosa átveheti naponta 1-2 óra között II., Diófalevél-utca 19. (1046)

Szalmazsáktól főhercegi nászig

Zubkov Sándor s Viktória hercegnő regénye

Irta: Kubán Endre

(Folytatás.)

58

Sokáig beszélt még Zubkov Tatjánának és sikerült is valamennyire megnyugtanni.

A nappalt, mint rendesen, ágyban töltötték. Zubkov pompásan aludt, ellenben Tatjánának az egész időt ébren és ágyában hánykolódva töltötte.

Mikor estefelé fölkeltek, Zubkov valósággal megrémült, amikor a leányra tekintett.

— Az Istenért, hogyan nézel ki! A szemed karikás, az arcod beesett és sápadt! Jó lesz, ha alaposan igénybe veszed szépítő szereidet.

Este rendes időben ott voltak a Tarka Stiglic kabarában és lejátsozták számaikat, azután lementek a földszintre egy asztalhoz, amelyet Zubkov már előre lefoglalt. Alig ültek le, amikor hozzájuk telepedett Egon von Rothenstein, aki eddig egy más asztalnál volt.

Mint régi ismerősöket, vidáman köszöntötte Tatjánát és Zubkovot.

Tatjánának, akit Zubkov a terembe való belépéskor még egyszer figyelmeztetett, hogy barátságos legyen a némettel szemben, minden erejét, minden önuralmát összeszedte és igyekezett vidámnak lenni.

Éjfél már régen elmúlt, amikor a portás jelent meg Zubkovék asztalánál és valamit Zubkov fülébe sugott. Ez úgy tett, mintha meglepődött volna a dolgon, pedig maga rendezte meg előre az egész komédiát. Aztán megszólalt:

— Bocsássanak meg — mondotta könnyedén meglepetve Zubkov és éppenséggel nem látszott meg rajta, hogy az egész jelenetet ő maga rendezte meg, — bocsássanak meg, de el kell önöket hagynom rövid időre.

Fölállott, köszönt és távozott.

Sietve ment el, nehogy Tatjánának valamit kérdezzen. Esetleg azt tudakolja, hogy mikor jön vissza?

Nem hívatta senki és amikor kívül volt a kabarából, nem is tudta hirtelen, hogy hová menjen.

Aztán eszébe jutott, hogy elmegy a Paradies-bárba.

Ugyis már hónapok óta nem látta Becker Annit, aki most egyszerre eszébe ötlött.

Mikor a bárba lépett, ott már magasan csapongott a jókedy. Az ismerősök mind mosolyogva néztek rá és vidáman fogadták üdvözléseit.

Csakhamar felfedezte Anniet is. Egy nagy társaságban ült pezsgő mellett. A körülötte ülő férfiakon szakértői pillantással tekintett végig és megállapította, hogy ezek között nincsen egy sem olyan, akit Annie kirtartott gavallérjának lehetne nézni.

Fejét biccentette Becker Annie felé, majd leült a szomszédos asztalhoz. Annie feltünő barátságos fogadta a köszönést, de azért nem zavartatta magát a társaságával való beszélgetésben.

Zubkov pezsgőt rendelt. Egy-két pohárral megivott belőle. Aztán egyszerre felkapott egy teli poharat, Annie felé intett vele és egy hajtásra kiitta. Annie pedig nem haragudott meg a bizalmaskodásért, hanem bájos mosollyal kacintott Zubkov felé és szintén ivott a maga poharából.

Néhányszor megismételték ezt az évődést.

Annie azután egyszerre hangosan, úgy hogy Zubkov is jól hallhatta, odaszólt az asztal mellett ülő urakhoz:

— Ugye, nem veszik rossz néven, ha asztalunkhoz invitálom régi kedves ismerősömet, Zubkov Sándor urat, akit már hónapok óta nem láttam?

— Dehogyan, dehogyan, csak jöjjön a kedves barátja, csak jöjjön, — hangzott összevissza.

Zubkov végül csak azt vette észre, hogy ott ül a hangos társaságban, amelynek férfitagjai sorra bemutatkoztak előtte. Az inémt jól sejtette, — ez volt az első megállapítása, — csakugyan nem volt köztük selyemfiu. Valamennyien gyárosok és vállalkozók voltak.

Nagy hejehuja, dárídó kezdődött, amely reggel nyolcig eltartott. A kápitálisták — amint Zubkov magában elnevezte a férfitársaságot — akkor felültek a bár előtt várakozó autókira és hazarobogtak.

Annie és Zubkov egyedül maradtak vissza a hangos lumpkompániából.

Annie azt mondotta, hogy gyalog sétál haza, hogy a bár éjszakai levegője egy kissé kiszellőzzék a fejéből a reggel friss levegőjében.

— Ha megengeded, Annie, elkísérek, — mondotta Zubkov olyan hangon, amelyből arra lehetett következtetni, hogy nem egészen bizonyos a dolgában.

Annie felelet helyett belekarolt Zubkovba.

Az egész uton keveset beszéltek. Talán fáradtak voltak a sok éjszakai csevegéstől, de lehet az is, hogy tulságosan el voltak foglaltva a gondolatokkal, semhogy beszéljenek.

Annie lakása elé érkezve, Zubkov némán nyujtotta kezét. Annie egyszerre föl kacagott:

— Hát csak ne komédiázzunk, pajtikám! Ha már elkísértél a kapuig, akkor próbáld beljebb is kerülni. Ne félj, nem eszlek meg. Ellenben kaphatsz nálam finom ananászgroggot, amely majd felfrissít egy kicsit.

Zubkov Sándor kérdően tekintett a nőre és halkán megkérdezte:

— Nem fogja esetleg valaki rossz néven venni, ha felmegyek?

— Dehogy, — kacagott Annie, — éppen tegnap adtam ki az utját harmadik utódodnak.

Annie még mindig abban az elegáns kis lakásban lakott, amelyet valamikor Zubkov Sándor osztott meg vele. Minden butordarab ismerős volt előtte.

— Tudod, — csacsogott Annie, — miközben levetette estélyi ruháját és pizsamát öltött magára, — muszáj volt fiukat eszerélni, mert mind haszontalan fráter. Igaz, hogy te is gazember voltál és megcsaltál, de legalább ur voltál. Ezek legfeljebb szmokingba öltözött hordárok voltak. Olyan volt a modoruk, mint a kopott utcalányok alfonzai. Így aztán sorra tudtam rajtuk.

A délelőtt első órái nagyon kedélyesen teltek el kettesben. Megitták a jégbehűtött ananászgroggot, aztán Annie az ebédlo kredencéből elővett egy tál csomagot és hideg sültet, meg egy üveg rajnai vörös bort.

(Folyt. köv.)

Convocare

Banca Poporala Sarbeasca din Varias cu onoare Va invita la

a II-a Adunare Generala

care va avea loc la 10 Martie 1929 la orele 3 d. m. in localul scoalei sarbesti din loc.

Ordinea de zi:

1. Deschiderea adunarii.
2. Alegerea a doui membrii verificatori.
3. Raportul directiunei.
4. Raportul comitetului de supraveghere.
5. Eventuale propuneri.

Actionari avand orice propozitie sau intrebare la adunarea generala sunt rugati de a o inainte cel mai tarziu pana la 8 Martie seara la mainele directorului institutului pentru a fi puse in ordinea de zi.

Varias, 22 Februarie 1929.

Bilant pro 31 Decembrie 1928. ACTIVA: Cassa 376.318.—. Creante: Cambii 2,271.262.—, Debitori 1,230.000.— total 3,501.262.—. Valoarea 134.100.—. Inventar: Marfa 183.624.—, Mobilie 48,684.— total 232.308.—. Suma totala 4,243.988.—. PASIVA: Capital actionar: 2000 buc. a L. 500.— 1,000.000.—. Reserve 38.982.50. Depuneri 2,682.945.50. Cupoane neridicate 4.830.50. Cambii reescontate 337.450.—. Venitul net 1928. 179.779.50 total 4,243.988.—.

Cont de pierdere & profit. PIERDERE: Cheltueli, Salarii, Chirie, Impozit etc. 382.745.—. Dobanzi la depuneri 267.477.—. Venitul net 1928 179.779.50, total 830.001.50. PROFIT: De Marfa 285.338.—, Diverse 16.878 total 302.216.—. Dobanzi si Provizie 452.834.50. Venituri scutite de impozit 74.951.—, suma totala Lei 830.001.50.

Directiunea

Déli Hírlap

1929 MARCHIUS 8

LEGUJABB

V. ÉVF. 54. SZÁM

Igazságot azoknak, kik életükért, jogaikért, nyelvükért, ideáljaikért és hitükért sikra szállanak

Temesvár, március 7.

Hetek óta a nemzetközi politika érdeklődésének homlokterében a kisebbségi kérdés áll. Amióta Stresemann német külügyminiszter a Népszövetség titkári hivatalának bejelentette, hogy a kisebbségek ügyének kezelése dolgában a legközelebbi ülésszakon előterjesztést kíván tenni, az egész világsajtó a legkülönbözőbb szempontokból foglalkozik ezzel a kérdéssel. Nagy meggondolást igényelt annak az eldöntése, hogy vajjon a tanácsstagokon kívül a közvetlenül érintett államok is résztvehetnek-e a Népszövetség előtt meginduló vitában. A sajtó ebben a tekintetben is a legkülönbözőbb véleményeket nyilvánította. A párisi Matin szerint a lényeg ebben a kérdésben az, hogy vajjon a Népszövetség erősítse-e a kisebbségeket az államhatalommal szemben való ellentétállásban, vagy pedig az, hogy lecsendesítse őket. Végeredményben arra a megállapításra jut, hogy a kisebbségi védelemnek a célja, a kisebbségeknek a megbékítése az állammal.

Londoni jelentés szerint Chamberlain angol külügyminiszter nyilatkozott a Timesnek a kisebbségi kérdéssel és kijelentette, hogy a népszövetségi eljárási szabályokon valóban változtatni kell. Annak a reményének adott kifejezést, hogy a vita folyamán nem fognak szenvedélyes nyilatkozatok

elhangzani annál is inkább, mert hiszen ezáltal nem hozzák szóba a kisebbségek konkrét panaszait. Az összes többi angol lapok is kivétel nélkül igen nagyfontosságúnak ítélik a Népszövetség jelenlegi ülészeit a kisebbségek szempontjából.

Az első csalódás

Mint említettük a Népszövetség tanácsstagjain kívül azok az államok is jogot formáltak a kisebbségi vitában való részvételre, amelyek ebben az ügyben közvetlenül érdekeltek. Ezt a kívánságot a Népszövetség jogi bizottsága elé terjesztették, amely tegnap délelőtt hozta meg döntését. Ez a döntés a kis államok körében nagy csalódást okozott, mert a bizottság úgy határozott, hogy a kisebbségi vitában csak a tanácsstagok vehetnek részt.

A népszövetségi tanács tegnap délelőtt Scialoja olasz delegátus elnöke alatt féltizenegykor zárt ülést tartott, amelyen elfogadta a jogi bizottságnak döntését s egyben megállapított

ta a vita szónokainak sorrendjét is. A zárt ülés mindössze félórát tartott és utána kezdetét vette a népszövetségi tanács nyilvános ülése.

Dandurand kanadai tanács-tag felolvasta a kisebbségi ügyben szerkesztett memorandumát. Az emlékirat a nemzetközi jog és a nemzetközi egyezmények megállapodásaira való hivatkozással megállapítja, hogy a kisebbségi garanciákat nem azért hozták és ezeknek nem is az a célja, hogy előkészítsék a kisebbségi nemzetek asszimilációját, hanem hogy biztosítsák az államok többségi nemzetei közé ékelt kisebbségi népek kulturális és nemzeti szabadságát.

se és ezzel örökre biztosítsa a békét igazságot szolgáltatva mindenkinek. A béke ugy biztosítható, — fejezte be szavait — ha igazságot szolgáltatnak mindenkinek, akik életükért, jogaikért, nyelvükért, ideáljaikért és hitükért sikra szállanak.

Stresemann beszéde, amelyet feszült figyelemmel hallgattak, leirhatatlan hatást keltett. A tanácsstagok a beszéd után lelkesen ünnepelték a német külügyminisztert, Kellemes benyomást keltett, hogy egy pillanatra sem tért le a tárgyilagosságot utjáról.

A délutáni ülés

A délutáni ülésen Zaleszki lengyel külügyminiszter Stresemannal szemben a jelenlegi rendszer fentartása mellett szólott és három tagu bizottság kiküldését javasolta a kérdés tanulmányozására.

Titulescu, Románia képviselőjében csatlakozott a lengyel javaslat-hoz, fentartva magának a jogot, hogy a vita további folyamán még nyilvánítsa véleményét. Utána Chamberlain szólalt fel és hangsúlyozta, ennek a vitának a fontosságát, anélkül azonban, hogy érdemben nyilatkozott volna.

AUTONOMIÁT A KISEBBSÉGEK-NEK.

Varsóból jelentik: A baloldali ellenzék törvénytervezetet dolgozott ki, amely a köztársasági elnök hatáskörét erősen megszorítja. A javaslat szerint az elnököt külön nemzetgyűlés választja és az elnök köteles a sejm által hozott törvényeket harminc napon belül szentesíteni. Az elnöknek rendkívüli hatáskört csak a parlament kétharmad többsége adhat. A tervezet kimondja, hogy Lengyelországban a rangok, címek és kitüntetések megszűnnek. Fontos része a javaslatnak az, amely a Lengyelországban élő kisebbségi nyelvűeknek autonómiát kíván adni a kisebbségek által lakott zárt területeken. A tervezetet már nemsokára a sejm elé terjesztik.

Egyenlő jogokat minden népnek

Dandurand beszéde után, amely óriási visszhangot keltett a tanácsstagok között, Stresemann német külügyminiszter emelkedett szólásra. Néma csendben kezdte beszédét, amelyben rámutatott a kisebbségi probléma történelmi fejlődésére. Ismertette a világháború után kötött különböző szerződéseket, nemzetközi egyezményeket a kisebbségek ügyében tett deklarációkat, amelyek mind arra kötelezik a Népszövetséget, hogy ezen kisebbségi jogok betartását biztosítsa. Komoly és mélyreható bírálatot gyakorolt ezután azon eljárás fölött, amelyet a Népszövetség eddig a kisebbségi ügyekben megteremtett formalizmus által gyakorolt. Hangoztatta, hogy a Népszövetség működésével szemben az utóbbi években a népeknél bizonyos szkepszis fejlődött ki, amelyet nem szabad engedni, hogy még nagyobbra nőjön. A Népszövetségnek feladata bizonyítani, hogy hivatása magaslatán áll és egyformán biztosítja a népek fejlődését akár több-

segi, akár kisebbségi sorsban élnek.

Felszólította a Népszövetséget, tegye lehetővé az adott viszonyok gondos és alapos megvizsgálását. Ennek révén igen könnyen meg lesz javítható az a lehetetlen eljárás, amelyet eddig a Népszövetségnél a kisebbségi nemzetek által benyújtott petíciók ügyében gyakoroltak. Kérte, a népszövetségi tanácsot, térjen el az eddigi szokástól, hogy a közvetlenül érdekelteket kikapcsolja a vitából és őket csak az ügyükben hozott határozatról értesíti. Az érde-

A Népszövetség feladata

Ezért azt javasolja, hogy kellő szakértelemmel bíró és az objektivitás tekintélyével rendelkező tanulmányi bizottságot alakítsanak amelynek feladata a kisebbségi kérdést valamennyi szempontból megvizsgálni. A közvélemény — ugymond — aggodalmaskodik a vita miatt, hogy ez a Népszövetségben ellentéteket támaszthatna. Ez igaz,

kelteket szintén bele kell vonni a problémának az elintézésébe. Fontosnak tartja megvizsgálni, hogy miként felel meg a Népszövetség a vállalt garanciák alapján kötelezettségeinek az esetleges petíciók keretein túlmenően is. Végül tisztázandónak tartja a népszövetségi garanciák elvi oldalát is. Kijelentette, teljes tudatában van annak, hogy mindezen feladatok sokkal súlyosabbak, jelentőségükben sokkal nagyobbak, semhogy mostani tanácsülésen el lehetne intézni.

de a Népszövetség önmagát pusztítja el, ha megdönti azt az alapot, amelyből a kisebbségi jogvédelemnek a megteremtésével egykor kiindult. Az élet állandóan változó és ez a változás a népek életében is örökkévaló. A Népszövetség azért van, hogy az új helyzetek által teremtett különbségeket kiegyenlítse, a feszültséget lecsökkent-

IHR GROISER SOD

JAKOBOVITZ ANNÁVAL a főszerepben

Az amerikai zsidó színtársulat bucsuelőadása ma este fél 9 órakor a városi színházban

Felelős kiadó: VARNAY ELEMÉR

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár - Független Párti Iskola - BCO Club - Nemzeti Nyomatott a HELICON - Banáti Nyomda Részvénytársaságnál Timisoara